

jeseň 2007

2007. ősz

Nech nám závidia! Irigykedjenek ránk!

Keď som bol prvýkrát na návšteve u našich, dnes už družobných obcí v Halászi (Maďarsko) a v Bergu (Rakúsko), veľmi som im závidel. Vždy mi bola blízka príroda – pekné stromy, zelená tráva, rôznofarebné kvety. Ulice oboch obcí boli skrášlené množstvom krásnych kvetov a zelene. Až som sa od hanby červenal, keď som v mysli porovnal okolie Malého Dunaja u nás s okolím Mošonského Dunaja v Halászi. A keď som videl pekne pokosenú trávu, krásne kvety (hlavne muškáty) pred domami a v oknách domov občanov obce Berg, veľmi, ale veľmi som im závidel. Prečo to tak u nás nemôže byť? My sme horší, lenivejší alebo nemáme radi poriadok, čistotu a kvety? Preto som si dal v duchu záväzok, že aj moju rodnú obec skúsím vzhľadovo priblížiť našim družobným obciam, aby sme im nemali čo závidieť. Je pravda, že ich obce nie sú technicky až tak vybavené, ako Tomášov – myslím hlavne na kanalizáciu, keďže na prvý pohľad nie je badateľná.

Všetko závisí od financií. Preto sme nemali veľké oči. Úpravu sme začali parkom pred kostolom za minimálnu investíciu, no s pomocou dobrého prístupu zamestnancov obecne-

ho úradu a členov spoločenských organizácií sa nám to podarilo. Dnes môžeme skonštatovať, že prvý dojem pri vstupe do našej obce je veľmi príjemný.

Vďaka projektom z fondov EU sa nám podarilo získať pár desiatok miliónov korún. Okrem projektov na cezhraničnú slovensko-maďarskú a slovensko-rakúsku spoluprácu sú výzvy aj na vypracovanie projektov na zachovanie kultúrneho dedičstva. V rámci tohto programu bol úspešný náš projekt: „Rekonštrukcia kultúrneho domu a jeho okolia v obci Tomášov“. Dnes centrum našej obce vyzerá úplne inak ako pred rokmi. Okolie vynovených budov dotvára aj pekná úprava zelene. Naši partneri z družobných obcí boli pri poslednej návšteve prekvapení pohľadom na novú tvár centra obce. V duchu som bol veľmi spokojný. Možno teraz oni nám to závidia.

Vážení spoluobčania, hlavne mladí priatelia! Zveľaďovať, skrášľovať a hlavne udržiavať čo sme vybudovali v obci je morálnou povinnosťou každého z nás. Prosím Vás, nasledujte našich partnerov z družobných obcí, je to tak blažený pocit, keď je niečo pekné.

Jozef Szalay

Amikor először jártam látogatóként az azóta már partnerközségeinkké vált Halászi (Magyarország) és Bergben (Ausztria), nagyon irigy voltam rájuk. Szívemhez mindig közel állt a természet – a sudár fák, a zöld fű, a tarka színű növénytakaró. Mindkét falu utcáját gyönyörű virágok és zöldellő fű ékesítette. Szinte elvörösödtem a szégyentől, amikor képzeletben összehasonlítottam a Kis-Duna környékét a Mosoni-Duna Halászi melletti szakaszával. S mikor a szépen levágott fűvet láttam, a szép muskátlikat a bergi házak előtt és az ablakokban, nagyon, de nagyon irigykedtem. Nálunk ez miért nem lehet így? Mi rosszabbak, lustábbak vagyunk náluk, vagy nem szeretjük a rendet s a tisztaságot? Ezért lélekben megígértem magamnak, hogy az én szülőfalumat is megpróbálom a két testvérközséghez hasonlatossá tenni. Másrészt az is tény, hogy ezek a falvak műszaki felszereltség tekintetében nem állnak olyan magas szinten, mint Fél – gondolok itt elsősorban a nálunk már régóta létező kanalizációra, amely ugyebár első látásra nem látható.

Minden a pénzügyi lehetőségektől függ. Épp ezért nem voltak nagy elvárásaink. A falu-

szépítést a templom előtti park rendbetételével kezdtük, mely egy alacsony költségvetésű felújítás volt – a községháza alkalmazottainak és néhány társadalmi szervezetnek a segítőkészsége is sokat jelentett ekkor.

Az EU-s alapok pályázati kiírásainak köszönhetően sikerült néhány projektre több tízmillió koronát szerezni. A határon átnyúló szlovák–magyar és szlovák–osztrák pályázatokon kívül megjelentek a kulturális örökség megőrzését elősegítő pályázati felhívások is. Pont egy ilyen kiírásban volt sikeres „A féli kultúrház és környéke felújítása” című projektünk. Ennek is köszönhetően a falu központjának arculata teljesen megváltozott. A környék megújult házai mellett a szépen kiépített zöldövezet is a tér díszé. Testvérközségeink vezetői legutóbbi féli látogatásukkor így jól meglepődtek – nagyon elégedett voltam, s arra gondoltam, most talán ők irigykednek egy kicsit ránk.

Tisztelt lakosok, tisztelt fiatalok! Most felújított és használatra átadott értékeink óvása, szépítése mindannyiunk erkölcsi kötelessége. Kérem Önöket, kövessék testvérközségeink jó példáját – olyan kellemes érzés, ha valami szép és jól sikerült.

Szalay József

Od 1. novembra je každú prvú stredu v mesiaci k dispozícii občanom starosta a jeden z poslancov miestneho zastupiteľstva na obecnom úrade.

November 1-től minden hónap első szerdáján fogadóórakat tart a polgármester egy képviselő társaságában a községi hivatalban.

Az önkormányzat és a polgárok, avagy hogyan kerül üveg a faágak közé?

Március utolsó napján építési törmelék gyűjtését tartottuk. Hét nagykapacitású konténert helyeztünk el a község különböző pontjain. Ezzel a kezdeménnyel a nagyobb mennyiségű szemét likvidálásában szeretnénk volna segíteni a polgároknak. Mivel Félben szelektív hulladékgyűjtés folyik (a nem szelektált szemetet kéthetente viszik el), minden háztartásnak rendelkeznie kell egy második kukával is – melybe a papírt s műanyagot gyűjtjük. Ezeket minden hó utolsó csütörtökén hordják el. Az üveg szelektív gyűjtésére nyolc konténer áll rendelkezésre a faluban, melyeket szükség szerint ürítenek. A háztartási elektronikai berendezések (porszívók, mosógépek, számítógépek, stb.) elszállítására szintén rendszeresen sor kerül. Az akkumulátorokat is gyűjtjük, a szerves hulladékot a volt szeméttelp helyére is el lehet szállítani, bútor likvidálását a községi hivatalban kell jelenteni. Nagyobb mennyiségű szemét

elszállítását szintén be tudjuk biztosítani. A szeméttikvidálás lehetőségeiről lapunk majdnem minden számában írtunk – sajnos, úgy fest, hogy a lakosok nagy része ezt nem veszi észre.

Amikor informáltuk Önöket a 2007. március 31-i akcióról (a fent említett építési törmelék gyűjtéséről), kértük Önöket, hogy legyenek fegyelmezettek, és a konténerekbe csak a kisebb építkezési törmeléket dobják. Amikor háztartási szemetet dobtak bele, még „nem vettük” észre... Akkor viszont már nagyot csalódtunk, amikor hűtő – amiket egy héttel korábban gyűjtöttünk –, egész ablakszárnyat, fűliát találtunk a konténerben. A legszomorúbb az volt, hogy egyesek veszélyes hulladékot, festéket, gumiabroncsot dobáltak az előkészített gyűjtőládába.

Mint említettem, felelősségteljes hozzáállást kértünk. Ám egyesek számára ez ismeretlen fogalom. Hasonló helyzet állt elő a szerves hulladék gyűjtésének esetében is – azt kértük, csak

komposztálható szemetet dobjanak ide. Újból találtak olyanok, akik a faágak közé építkezési törmeléket és üveget dobtak. Ennek eredményeként a hulladékot nem volt hajlandó átvenni a szemetet komposztáló társaság – nem is csoda, hiszen három évvel ezelőtt Félben már tönkrement egy 3,5 millió koronás berendezésük egy fennakadó vasdarab miatt.

Tisztelt féléiek! A község vezetése segíteni szeretne polgárain, ám együttműködés nélkül ez

nem megy. A szabályokat mindenkinek be kell tartania! A falu a hulladékgyűjtésre 25 ezer koronát fordított – azt valószínűleg tudják, hogy ez mindannyiunk pénzéből lett fizetve. Nem tisztességes, ha néhány egyén felelőtlen hozzáállása tönkreteszi a többiek rendszerét is. Ezúton kérem Önöket, tartsák be az előírásokat, mert ellenkező esetben minden igyekezetünk tönkre lehet néhány ember felelőtlen hozzáállása miatt.

Szalay József

Samospráva a občania, alebo ako sa dostane železo medzi konáre?

Dňa 31.3.2007 sa v obci uskutočnil zber drobného stavebného odpadu. Sedem veľkokapacitných kontajnerov bolo rozmiestnených na rôznych miestach. Našou snahou bolo pomôcť našim občanom likvidáciou odpadu. Nakoľko sa v obci vykonáva separácia odpadu, (komunálny odpad sa odváža dvojtyždne), každá domácnosť by mala mať ďalšiu nádobu na papier a umelé hmoty (hlavne PET fľaše), ktoré sa odvážajú vždy posledný štvrtok v mesiaci. Na likvidáciu skla je rozmiestnených osem kontajnerov, ktoré odvážajú podľa potreby. Biela technika (chladničky, práčky a pod.) a elektronické spotrebiče (TV, počítače a pod.)

sa odvážajú pravidelne (cca. dvojmesačne). Zbierajú sa tak tiež akumulátory. Biologický odpad (hlavne konáre) možno odviezť na bývalé smetisko, nábytok treba nahlásiť na OcÚ. Ak je odpadu viac, zabezpečíme odvoz. O spôsobe likvidácie odpadu sa píše skoro v každom čísle nášho Spravodaja. Žiaľ, veľká časť občanov prehliada alebo si nechce všimnúť tieto oznamy.

Keď sme Vás, vážení občania, informovali o akcii z 31. 3. 2007, prosili sme Vás, aby ste boli disciplinovaní a do kontajnerov dali len drobný stavebný odpad. „Pekne povedané“ sme zažmurili oči, keď ste do kontajnerov hádzali rôzne smeti z domácností. Boli sme však veľmi sklamaní, keď sa v nich ob-

javili napríklad aj práčky, ktoré sme zbierali predchádzajúci týždeň, celé krídla okien, papierové krabice, fólie, ale najsmutnejšie bolo, že aj nebezpečný odpad, ako farby, kompletne kolesá a iné.

Žiadali sme Vás o disciplinovanosť, žiaľ, poniektorých zbytočne. Obdobná situácia nastala aj s biologickým odpadom. Prosili sme Vás, aby bol biologický odpad, ktorý sa použije na ďalšie spracovanie (kompostovanie), čistý. Opäť sa našli takí, ktorí dali medzi konáre rôznych stavebných odpad, fľaše a pod. Následkom toho nám ho spoločnosť, ktorá tento kompostovateľný odpad spracúva, odmietla prebrať. Pred tromi rokmi sa im v Tomášove poškodilo zariadenie s obstará-

vacou cenou 3,5 milióna, nakoľko medzi konármi bolo železo.

Vážení spoluobčania! Vedenie obce má záujem pomôcť svojim občanom, ale bez spolupráce to nejde. Všetci musíme rešpektovať pravidlá hry! Obec vynaložila na akciu minimálne 25 tisíc korún (odvoz a poplatok za uloženie v Čukárskej Pake). Viete, že aj to ide z našich spoločných peňazí? Je veľmi nefér, keď je na úkor jedného druhý ukrátený. Touto cestou prosím o pomoc všetkých, ktorí majú záujem o poriadok, aby rešpektovali nariadenia, lebo v opačnom prípade sa tí neporiadni a neslušní budú smiať za našimi chrbtami a budú zneužívať našu dobrotu.

Jozef Szalay

Čarovná záhrada – spoločná minulosť záloha budúcnosti

V pondelok ráno sme sa všetci zišli v škole a nedočkavo čakali na autobus do Halászi. Ani sme sa nenazdali a sedeli sme v pohodlnom a modernom autobuse. Ešte pred odchodom do Halászi sme sa stihli odfotiť s pánom starostom. Cesta netrvala dlho. Na hraniciach sme sa tiež veľmi nezdržali a za polhodinu sme boli v celi. Prekvapila nás príjemná a tichá atmosféra dediny. Halászi je menšia dedina, veľká asi ako Tomášov. Tečie okolo nej Mošonský Dunaj. Ako sme sa vybalili, išli sme na prechádzku po dedine.

Hneď na druhý deň v utorok sme si dali pešiu túru do najbližšieho mesta Mosonmagyaróvár. V ňom sme navštívili malý hrad, ktorý bol vraj kedysi obklopený vodnou priekopou. Bol tam aj pekný kostol, ktorý mal bohatú výzdobu. V meste stál starý mlyn, no tam nás nechceli pustiť, lebo bol už starý a hrozilo nám v ňom nebezpečenstvo úrazu. Navštívili sme aj múzeum so zvieratami. V stredu sme mali cyklotúru ku skautskej škole a k vodnej elektrárni. V skautskom tábore nás privítal chlapík v skautskom obleku. Viedol nás po ohradenom trávnom chodníku, ktorý predstavoval Dunaj. Neskôr nám ukazoval rôzne druhy zvierat, žijúcich v tamojšom okolí. Ďalej sme pokračovali k vodnej elektrárni, kde nám pán vedúci prednášal na tému „Vodná elektráreň a jej funkcia“. Po týchto zážitkoch sme sa unavení vrátili do tábora.

Vo štvrtok sme mali asi najlepší program z celého týždňa. Výlet na kúpalisko v Lipót. Tam sme strávili skoro celý deň. Cesta na kúpalisko netrvala dlho. Po príchode sme boli nedočkaví, kedy sa už môžeme prvýkrát okúpať v bazéne. Užili sme si veľa zábavy. Tento výlet bol dobrý aj v tom, že sme dostali konečne dobré jedlo. Po príchode sme si odpočinuli, umyli sa. Sranda skončila vtedy, keď pán učiteľ zahlásil: „Večierka, všetci do stanov a spať!“

V piatok sme oslavovali Deň detí. Po obede nás čakala vyhládka loďou a oslavy na miestnom ihrisku. K oslave patrili aj futbalové turnaje, v ktorom sme skončili na solídnom treťom mieste, ale mali sme aj na viac. Večer sa uskutočnila diskoteka pre dospelých aj mladých. Naša škola tam bola až do záverečnej.

A je tu sobota. Prišiel čas ísť domov. Uložili sme si veci do tašiek, zložili spacie vaky, upratali stany a so smútkom, ale i radosťou v očiach sme čakali na autobus. Po príchode autobusu do tábora sme nastúpili a išli domov. Pri Základnej škole v Tomášove nás čakali rodičia, a tak sme sa všetci rozlúčili s kamarátmi. Pre mnohých z nás bol tento výlet nezabudnuteľným zážitkom. Jediné, čo sa dá kritizovať, bolo jedlo. Myslíme, že na tento výmenný pobyt budeme ešte dlho v dobrom spomínať.

A halászi kirándulás

Eubomír Takáč a Marcel Múčka (ZŠ, 9. ročník)

Iskolánkban már nem először szervezték meg nekünk a jutalomkirándulást. Ez azt jelenti, hogy a különböző akciókon és versenyeken legtöbb pontot összegyűjtő húsz tanuló vehet részt ingyen egy kiránduláson. Idén ez a halászi-akkal való „cseretábor“ volt, amit a község egy Európai Unió pályázatnak köszönhetően biztosított. Mindkét iskolából (a szlovákból és a magyarból) húsz-húsz diák és két-két tanító jutott el.

Hétfőn a busszal megérkeztek a halásziak, mi az iskola előtt lefényképeztünk, kaptunk logós sárga pólókat, és már indulhattunk is. Amikor odaértünk, kicsit meglepődtünk, mert az ígért nagy katonai sátrak helyett három-négyszemélyesek vártak, de ahogy mondani szokták: sok jó ember kis helyen is elfér.

A kemping a Mosoni-Duna partján volt, minden nap egy étteremben étkeztünk. A program is nagyon gazdag volt, szerintem mindenkinek tetszett.

Az érkezés után megismerkedtünk Halászi-val. Kedden megtekinthettük Mosonmagyaróvárt, a városban a múzeumot is. Szerdán biciklitúra volt, eltekertünk Dunakilitire és Dunaszigetire, ahol az erdei iskolát mutatták be nekünk. A lipóti fürdőzésre csütörtökön került sor. De a leggazdagabb program a pénteki volt: előadás a kultúrházban, sétahajókázás, gyermeknapi program, sétatocsikázás, foci, diszkó, tábortűz.

A kirándulás nagyon jó volt, reméljük, hogy jövőre is ilyen gyönyörű jutalomban lesz részünk.

Lisá Magdaléna, 8. osztály
Félig Magyar Tannyelvű Alapiskola

Nový vzhľad našej obce

27. júl 2007 je veľmi významný pre našu obec. Je to deň odovzdania a ukončenia projektu EÚ „Rekonštrukcia kultúrneho domu a jeho okolia v obci Tomášov“.

V živote takej malej obce ako je naša, je to významná udalosť, lebo investícia podobnej veľkosti sa uskutoční ozaj zriedkavo.

Počas minulého spoločensko-politického zriadenia sa akcie podobného charakteru robili formou akcií „Z“. Dnešný človek ani nevie, čo to znamenalo: štát dodal financie na materiál a ostatné sa robilo brigádnicky. Bol rozpísaný harmonogram prác a každý občan musel odpracovať množstvo hodín zadarmo. Veľmi často sa do prác zapojili aj spoločenské organizácie. Keď sa niekto angažoval vo viacerých organizáciách, brigádoval ešte viac. Ale to je už minulosťou.

Naša obec sa behom pár ro-

kov stala bohatšou nielen o kultúrny dom ale aj o telocvičňu. Len tieto dve budovy majú spolu hodnotu cca 60 miliónov korún.

Kultúrny dom bol postavený v šesťdesiatych rokoch minulého storočia v rámci akcie „Z“. Je to „kostol“ spoločenského života obce. Jeho oprava už bola veľmi potrebná. Po vyhlásení výzvy Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja JPD II. na zachovanie kultúrneho dedičstva sme v roku 2005 vypracovali projekt na rekonštrukciu kultúrneho domu. Žiaľ, tento štart nebol úspešný. V roku 2006 sme reagovali na výzvu Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja s rozšírením projektu aj na úpravu okolia kultúrneho domu s hodnotou diela do 35 miliónov korún. Boli sme úspešní.

Projekt pod názvom „Rekonštrukcia kultúrneho domu a okolia v obci Tomášov“ po-

zostával z viacerých častí: z budovy kultúrneho domu zostala viac-menej len kostra.

Boli vymenené okná, dvere, elektrické vedenia s osvetľovacími telesami, kúrenie, ozvučenie, podlaha, strop, strecha, celá budova s novou fasádou bola zateplená, bola zaobstaraná nová výbava interiéru. Vytvorili sa dve samostatné miestnosti, veľká a malá sála. Toalety boli upravené aj pre telesne postihnutých. V priestoroch bývalej strojovne na premietanie filmov bola zriadená internetová miestnosť vybavená počítačmi s prísľušenstvom. Teraz sa v kultúrnom dome môžu uskutočniť dve akcie súbežne. V malej sále by som si vedel predstaviť spoločenskú miestnosť pre mladých. Potrebovali by sme určité námety, dobré myšlienky na realizáciu. Podobne aj na prevádzkovanie internetovej izby, ktorej vedenie by sme radi zverili do rúk mladých schopných ľudí.

Druhou časťou bola technická pamiatka – tzv. obecná studňa. Nakoľko bola postavená v roku 1934, mohli sme ju zaradiť do skupiny pamiatok. Táto studňa (terajšia forma zodpovedá pôvodnému stavu jej výstavby) slúžila pre účely hasenia, hlavne pri žatevných prácach.

Do nádrže (objem cca 5m³) bola vytlačená voda a v prípade potreby bola vypustená do plechových nádrží a koňmi vyvázaná na pole. Táto technická pamiatka teraz funguje ako fontána.

Tretiu časť tvorí umelecké dielo „Kvapka dažďa“. Jedná sa o tri kvapky dažďa v objímke na stĺpoch, ktoré sú na sponku prepojené tromi kruhmi znázorňujúcimi združenie obcí Tomášov – Halászi – Berg. Najvyššia kvapka dažďa pri slnečných dňoch ukazuje na dlažbe bod letného slnovratu.

Štvrtá časť projektu zahŕňala obnovenie pamiatky padlých hrdinov z 1. a 2. svetovej vojny.

Ďalšie časti pozostávajú z úpravy fasád príľahlých budov a pozemných komunikácií.

V tejto časti sa prerobilo celé námestie, ktoré sa vyložilo zámkovou dlažbou. Nové ošatenie dostala Materská škôlka, Obecný úrad, Klub dôchodcov a Dom skautov.

Som presvedčený, že sa Vám všetkým nový vzhľad obce páči.

Celý projekt sme robili pre Vás, občanov Tomášova. Dielo bolo financované zo zdrojov Európskej únie z 50 %, Slovenskej republiky zo 45 % a obce z 5 %.

Treba si uvedomiť, že obnovené priestory a priestranstvá budú najviac využívať mladí. Preto Vás prosím, využívajte, ale zároveň aj šetríte a udržiavajte poriadok, lebo my skôr narodení sme pyšní na vynovené dielo, ale Vy, mladí, to ešte dlho budete môcť „vychutnávať“.

(szj)

Községünk új köntöse

2007. július 27-e jelentős napként vonul be községünk történelmébe. Aznap adtuk át a kultúrházat, s fejeztük be az egészet lefedő EU-s projektet.

Egy ilyen kis község esetében ez nagy esemény, mivel ilyen volumenű befektetés csak ritkán valósul meg.

A '89-ben magunk mögött hagyott társadalmi rendszerben a hasonló projekteket ún. „Z” akció keretén belül szervezték. A ma embere már szerencsére azt sem tudja, milyen is volt ez: az állam finanszírozta az anyagbeszerzést, a munkát pedig brigádmunka keretében kellett elvégezni. Sztétírták a munkavégzés menetét és minden polgárnak adott mennyiségű munkát kellett elvégeznie, természetesen ingyen. Gyakran különböző társadalmi szervezetek is bekapcsolódtak a munkavégzésbe – a túl aktív emberek így többet kényszerültek dolgozni. Ez viszont már a múlté.

Községünk pár év alatt nemcsak a felújított kultúrházzal, hanem egy tomateremmel is gazdagabb lett. csak ennek a két épületnek 60 millió korona körüli az értéke.

A kultúrház a múlt század '60-as éveiben épült egy ilyen fentebb leírt „Z” program keretén belül. Ez a falu társadalmi életének a „temploma”, ám ennyi idő után felújítása elkerülhetetlenné vált. 2005-ben, miután az Építési és Régiófejlesztési Minisztérium pályázatot (JPD II.) írt ki kulturális jellegű épületek felújítására, mi is kidolgoztuk pályázatunkat. Sajnos, ez a kezdeményezés nem volt sikeres. Egy évvel később tájrendezéssel is kiegészített pályázatot írt ki az említett minisztérium 35 millió koronás összérték-

ben. Újból próbálkoztunk, s ezúttal sikerrel jártunk.

„A féli kultúrház és környéke felújítása” című projekt több részből állt: az eredeti épületből csak a váz maradt meg. Fokozatosan ki lettek cserélve az ablakok, ajtók, vezetékek, a világítás, fűtés, kihangosító-berendezések, a padlózat, a plafon és a tetőszerkezet. Az egész épületet hőszigeteltük, és új berendezéseket szereztünk be, a mellékhelyiségeket a mozgáskorlátozottak számára is használhatóvá tettük. A korábbi géptermet internetes helyiséggé alakítottuk át. A belső teret két teremre osztottuk, ezáltal egyszerre két rendezvényt is le lehet majd benne bonyolítani. A kisteremben fiataloknak szóló akciókat tudnánk a leginkább elképzelni – ehhez friss ötletre lenne szükségünk. Ugyanez vonatkozik az internetes helyiségre is, melynek vezetését felelősségteljes fiatalokra bízánk a legszívesebben.

A felújítási projekt másik része egy műszaki műemlék volt – az ún. községi kút. Mivel ezt még 1934-ben építették, a műemlékkategóriába nyert besorolást. A kút (mostani formája megfelel az eredetinek) – tűzoltásra szolgált (leginkább a nyári, aratási időszakban). A kb. 5 m³-es tartály megtelt vízzel, ezt szükség esetén pléhtartályokba áttöntve szállították ki lovasszekerekkel a földekre. Ez a műemlék jelenleg mint szökőkút működik.

A projekt harmadik részét egy új mű képezi – az „Esőcsepp” című alkotás. A három esőcsepp által körbefogott oszlopok, melyeket három kör kapcsol össze, a három község – Fél, Halászi és Berg – kapcsolatát jelképezik. A legmagasabb esőcsepp napos időben a nyári napforduló pontját mutatja a kövezeten.

A pályázati terv negyedik része az I. és II. világháborúban elesett hősök emlékművének felújítását foglalta magába.

A projekt utolsó részében pedig megújultak a teret körülölelő épületek falai, és a teret is kiköveztettük. Fel lett újítva egy sor középület is – az óvoda, a községi hivatal, a nyugdíjas klub és a cserkészház.

Meg vagyok róla győződve, hogy községünk új „köntöse” tetszik Önöknek.

A projektet Önökért, féli lakosokért csináltuk.

A felújításokat 50 %-ban az Európai Unió, 45 %-ban a Szlovák Köztársaság és 5 %-ban Fél község költségvetéséből fedeztük.

Tudatosítanunk kell, hogy a most átadott épületek nagy részét a fiatalok fogják kihasználni.

Ezért is kérlek Titeket, élvezetek a felújított épületek adta lehetőségeket, de óvjátok is őket, vigyázzatok rájuk, mert mi, korábban születettek büszkéek vagyunk felújított értékeinkre, ám Ti, fiatalok, még sokáig fogjátok használni őket.

(szj)

Želal by som si, aby sa ľudia v Tomášove dali dokopy

Pred voľbami vládlo v obci zvláštne napätie. Veľa našich spoluobčanov si želalo zmenu. K týmto poznatkom som došiel počas zbierania podpisov na moju kandidatúru poslanca obce. Všetci ste ma povzbudzovali úprimnými slovami, za čo opäť ďakujem. Chcel by som vás oboznámiť s mojimi poznatkami ako poslanec, ale hlavne ako občan Tomášova. Dovolil by som si rozdeliť ich do troch kapitol:

Spolunažívanie

Sme dvojjazyčná obec, ale prial by som si, aby sa ľudia nedelili podľa národností, alebo podľa toho, či je niekto rodák a či sa len prisťahoval do Tomášova. Buďme si všetci rovní, buďme Tomášovčania!

V mojom predvolebnom letáku som zhrnul základné body, ktoré by som chcel v obci zrealizovať. Jedným z nich bola pomoc pri rozvoji harmonického spoluzitia občanov bez etnických konfliktov.

Chcel by som dosiahnuť, aby Deň matiek, MDD a ukončenie školského či škôlkárskeho roku a podobné udalosti oslavovali spolu slovenská a maďarská škola či škôlka. Pri venčeku, ktorý je vyvrcholením tanečnej školy, to už funguje. Spoluprácu musia chcieť obe zainteresované strany!

Kultúrne, spoločenské a športové podujatia

Viacerým spoluobčanom chýbajú podujatia, ktoré v okolitých obciach majú dlhodobú tradíciu:

- stávanie mája síce v obci prebieha, ale s veľmi slabou propagáciou,

- pochovanie basy tiež prebieha len na úrovni klubu dôchodcov, za čo môžeme ďakovať pani Hučkovej,

- kvalitnejšie zorganizovanie obecného dňa (doteraz nám vždy niečo zlyhalo, napr. ozvučenie).

Nič nie je nemožné. Všetko

závisí od slov *chcieť a snažiť sa*.

Vzťahy obecného úradu s verejnosťou

- informácie pre obyvateľov poskytovať včas aj na internetovej stránke obce,

- zveľadovanie, výstavba a rekonštrukcia obecného majetku

Viacerí ste mi tlmočili vaše postrehy okolo rekonštrukcie kultúrneho domu. Pripomienky sa týkali aj reálneho množstva finančných prostriedkov vynaložených na rekonštrukciu. Pýtali ste sa na dôvod, prečo nemáme v obci bankomat.

Vážení spoluobčania, na záver by som svoje stanovisko k tejto kapitole zhrnul do pár viet. Potešilo ma, že väčšina z Vás zdieľa podobné názory, aké mám ja. Ale zároveň som aj sklamaný vašim prístupom k týmto veciam. Ako asi všetci viete, existujú verejné zasadania obce, ktorých sa môžete všetci zú-

častniť a prediskutovať sporné otázky s poslancami a vedením obce. Zároveň spoznáte aj náš postoj a postup riešenia obecných záležitostí. Na doterajších zasadnutiach sa väčšinou zúčastnili občania, ktorí sa do Tomášova prisťahovali. Ako by sa domáci báli verejne vystúpiť so svojimi požiadavkami, problémami. A preto Vás prosím, zúčastnite sa týchto zasadnutí, veď sa jedná o nás, o našu obec a našu budúcnosť. Ak máte nejaké problémy alebo postrehy, vždy som Vám k dispozícii. Môžete mi nechať na obecnom úrade list, alebo ak bude potrebné, som ochotný sa s Vami stretnúť, veď sobášnu sieň môžeme využiť aj na takéto účely. Na termínach by sme sa mohli dohodnúť. Čas a dátum by som zverejnil na internetovej stránke, aj na informačných tabuliach obce.

Nezávislý poslanec
Jozef Lipka

Szeretném, ha Félben az emberek összefognának

A választások előtt községünkben különös feszültség uralkodott. Sok lakos változást szeretett volna. Ezeket az tapasztalatokat akkor szereztem, amikor képviselő-jelöltségemhez aláírásokat gyűjtöttem. Ebben az írásban azokat az ismereteimet szeretném közölni, amelyeket községi képviselőként és mindekelőtt Fél község lakosaként szereztem. Három fejezetre osztanám őket:

Együttélés

Kétnyelvű község vagyunk, s azt szeretném, ha az emberek nem oszlanának meg nemzetiség szerint, vagy aszerint, hogy ki az őslakos és ki a Félbe költözött. Legyünk egyformán féliek! Választási röplapomban jeleztem, mit akarok elérni a faluban. Az egyik ígéret pont arról szólt, hogy szeretnék hozzájárulni az etnikai konfliktusoktól mentes együttéléshez. Szeretném, ha az

anyák napját, a gyermeknapot, az iskolai vagy óvodai évzárót és egyéb hasonló eseményeket együtt ünnepelné a szlovák és magyar óvoda és iskola. A próbabál esetében ez már működik. Természetesen az együttműködést mindkét érdekelt félnek akarnia kell.

Kulturális, társasági és sportesemények

Többen hiányolják az olyan rendezvényeket, amelyeknek a környező falvakban már nagy hagyománya van:

- májfaállítás, májális – igaz, van a községben, de gyöngye szervezéssel és propagálással,

- bögötmetés – szintén megrendezik, a nyugdíjas klub tagjai

- a falunap színvonalasabb megszervezése (eddig mindig valami csődöt mondott, pl. a hangosítás).

Semmi sem lehetetlen,

néhány szón múlik csak az egész: *akarni és igyekezni kell*.

A községi hivatal és a lakosok kapcsolata

Itt két dolgot tartok a legfontosabbnak:

- időben informálni a lakosokat a falu honlapján is,

- a községi tulajdon fejlesztése, építése és rekonstrukciója.

Többen tolmácsolták nekem észrevételeiket a kultúrház felújításával kapcsolatban, szóba került, hogy valóban olyan sok pénzbe kerül-e mindez, amennyiről tuttognak. Gyakori panasz az is, hogy miért nincs Félben bankautomata.

Tisztelt polgárok! Végezetül összefoglalnám ezzel a fejezettel kapcsolatos elképzeléseimet. Örömmel tölt el, hogy nagyrészt egy véleményen vagyunk, másrészt csalódást okoz a lakosság nagy részének hozzáállása. Bizonyára mindannyian tudják,

hogy az önkormányzati ülések nyilvánosak, ám ezeken eddig nagyrészt azok a polgárok vettek részt, akik ideköltöztek Félbe. Mintha az őslakosok félnének nyilvánosan beszélni óhajaikról, gondjaikról. Ezért végül azt kérem, vegyenek részt az önkormányzati üléseken, hiszen ott rólunk van szó, a mi falunkról, a mi jövőnkéről!

Ha gondjaik vagy kérdéseik lennének, állók rendelkezésükre. Hagyhatnak a nevemre szóló levelet a községházán, ha kell, személyesen is találkozhatunk – most a házasságkötő termet erre is ki lehet használni. Egyeztethetünk időpontokat, akár havi két alkalomra is. A találkozások időpontjait nyilvánosságra hozom a falu honlapján és az információs táblákon is.

Lipka József
független képviselő

Húsvét Rómában

Izgatott kis csapat szállta meg az ivánkai jezsuita kastélyt 2007. április 2-án este. És nem hiába volt az izgalom, nem akárhova készültünk ám – a javarészt féli és vöki fiatalokból álló csapat Róma meghódítását tűzte ki maga elé. A vezetők nagy álma látszott valóra válni: a bérmlázásra készülő fiatalokkal a kereszténység és a világ fővárosában ünnepelni a húsvétot. Az indulás április 3-án reggelre volt kitűzve, s kilenc óra után pár perccel a rogyadásig pakolt busszal neki is vágunk a hosszú-hosszú útnak...

A több mint 20 órás utazást mindenki úgy vészelte át, ahogy tudta: énekeltünk, filmet néztünk, játszottunk, abszolvtunk egy gyorskurzust olasz nyelvből, és megpróbáltunk aludni – ez ment a legkevésbé. Így másnap hajnalban összetörve, álmosan, fájó végtagokkal kászálódunk ki a buszból Róma szívében. De megérkezünk! Épen és egészszen, és ez volt a lényeg. Első utunk a Szent Péter térre vezetett, jobban mondva, először kétbetűs kitérőért dültünk fel a fél Vatikánt :), csak aztán vettük birtokunkba a tér egyik kijelölt szektorát, és vártunk többezred magunkkal az első találkozásunkra a Szentatyával, aki óriási éljenezés és üdvívalgás közepette nemsokára meg is érkezett. Hihetetlen élmény volt: ezer es ezer fiatalal együtt torkunk szakattából skandáltuk, hogy „Beeenedetto, Beeenedetto“. S bár inkább csak éreztük, mint hallottuk, mikor az általános audiencia keretén belül Benedek pápa név szerint üdvözölt bennünket, féli zárandokokat, a lelkesedés a tetőfokára hágott. Ezek után lélekben feltűzelt kis csapatunk a Szent Péter bazilikával ismerkedett meg közelebből. Hatalmas volt és lélegzetelállító, s bár kétségtelenül vannak nála szebb katedrálisok is, itt volt benn valami... Valami, ami min-denkit elkerülhetetlenül megérint, de amit nem lehet leírni, amit tapasztalni kell. Valami, ami miatt ez a hely vallásunk egyik leg-szentebb helye...

Rögtön első nap ízelítőt kaptunk a római közlekedési szabályzatból is, amely abból áll, hogy nemes egyszerűséggel nincsenek szabályok. Állítólag a dolog működik, (bár amikor zöld lámpánál a zebrán majdnem egy rendőrmotor hajtott belénk, efelől erős kétségeim támadtak).

Elcsépett közhely, hogy Rómában minden kövecske egy kis darab történelem. A kétezer éves Forum Romanum, Cirkus Maximus, Colosseum, Spanyol lépcső, Trevi-kút, Capitolium, Lateráni bazilika, Santa Maria Maggiore, ókeresztény katakombák... felsorolni is lehetetlen, mi mindent láthat, mennyi kincset találhat az ide tévedő boldog ember. Mégsem ezek a legmaradandóbb emlékeim Rómáról. Hanem az érzések. Az érzés, amikor a Szentatya üdvözlő bennünket; amikor Gábor a nagycsütörtöki szentmise keretén belül megmossa a fiúk lábát; amikor látom egy fiú arcát, mikor életében először megpillantja a tengert; amikor Nagypéntek este mindenféle előzetes egyeztetés nélkül a szétengedett csapat véletlenül összeverődik egy dombon, hogy imádkozzuk el együtt a keresztutat; amikor az egész heti mászkálás után halálosan kimerült lányok hajnal háromig zokszó nélkül kenik a másnap ebédre szánt kenyereket; amikor Húsvétvasárnap százezres tömeg közepén ülök a Szent Péter téren az ünnepi pápai misén...

Persze, csodálatos város Róma, és valószínűleg akkor is mély nyomot hagyott volna bennem, ha nem így és nem ilyen módon jutok el oda. Így viszont egy életre szóló élmény részese lehettem. Azt hiszem, ezt hívják kegyelemnek.

Mindenkinek ezúton szeretném még egyszer a saját és a csapat nevében is megköszönni, hogy akár lelkiekben, akár anyagiakban hozzájárultak ahhoz, hogy 50 fiatalnak egy hihetetlen erős, plasztikus, maradandó lelki élménnyé válhatott 2007 húsvétja.

(egy hálás résztvevő)

A féli vízimanók ismét kitétek magukért, indultak a somorjai nemzetközi vízfesztiválon. A két napra tervezett rendezvényen számos érdekes versenyszámban mérték össze erejüket, tudásukat a hollandiai, magyarországi és szlovákiai csapatokkal. Jól indult a verseny, pénteken a Csernák Tibor által vezetett kenunégyes a 800 m-es távon másodikként ért cél. Másnap, szombaton a csapat legerősebb embere Mikóczy Róbert remekelt, nyújtottkarú evezőkitartásban nem talált legyőzőre. A legnagyobb meglepetést viszont a kötélhúzás hozta, ahol a fizikai törvényeket meghazud-

tolva a féliek még a náluk jóval nehezebb csapatokat is elhúzták, és itt is elsősk lettek. A sok víziszám mellett még kell említeni a sárkányhajók versenyét, ami nagy közönségikert aratott. A vízimanók az összesítésben bronzéremmel és egy nagy tortával távoztak.

A minap került sor a rangos dunakiliti vízimaratonra is, ami komoly sportteljesítménynek számít. A 42 km-es távot a vízimanók háromtagú kenucsapata is teljesítette.

További információk a vízimanók víziéletéről, illetve a csónakkölcsönzésről megtalálhatók a www.vodnici.sk oldalon.

Vízimanók

Vodníci

Tomášovskí vodníci sa opäť predviedli a štartovali na vodáckom festivale v Šamoríne. Na dvojdnovom podujatí v rôznych disciplínach porovnali svoju silu a vedomosti s holandskými, maďarskými a slovenskými družstvami. Začiatok súťaž bol výborný, v piatok pod vedením Tibora Csernáka na 800-metrovej trati v disciplíne C4 boli druhí. V druhý deň, v sobotu, výborne obstál najsilnejší člen tímu Róbert Mikóczy v disciplíne držania pádla s predpaženou rukou, kde nenašiel poraziteľa. Najväčším prekvapením ale bolo ťahanie lanom, kde napriek fyzikálnym zákonom Tomášovčania odtiahli

aj podstatne ťažšie mužstvá a aj tu skončili prví. Potom nasledovali rôzne vodné disciplíny, kde treba spomenúť súťaž dráčich lodí, ktoré získali veľké uznanie. Naši vodníci v celkovom hodnotení obstáli výborne, získali bronzovú medailu a k tomu obrovskú tortu.

Prednedávnom prebiehal vodácky maratón v Dunakiliti, čo predstavuje nemalý športový výkon. Tomášovskí vodníci absolvovali trať dlhú 42 km s trojčlennou posádkou na kanoe.

Ďalšie informácie o vodnom živote vodníkov a o možnostiach požičania lodí nájdete na stránke www.vodnici.sk.

Cestou do práce... Munkába menet

Je pekné slnečné júlové ráno. V noci, chvála Bohu, popršalo. Vzduch vonia čistotou, príroda je vyumývaná, farby ožili. Kochám sa pohľadom na tú krásu a hovorím si, že Tomášov je krásna obec a Tomášovčania sú dobrí a starostliví ľudia, ktorým na obci naozaj záleží. O chvíľu je však moja až priam euforická nálada minulosťou. Nemôžem si nevšimnúť, že na Hlavnej ulici pri dome č. 33 je poškodený plot, cez ktorý až hrozivo vykúkajú bodliaky, burina a prhláva. Dvor je zarastený a neupravený. Ľudská ruka sa ho nedotkla už pekne dávno. Odvraciam hlavu, dúfajúc, že uvidím niečo príjemnejšie. Áno, pred susedným domom č. 31 je mladý strom poliaty, okolo vysadené kvety. Je to príjemný pohľad. Ale ďalej majiteľ domu č. 29 musí byť veľmi zaneprázdnený. Zo stromu popadané plody na celú šírku chodníka hovoria o jeho časovej tiesni alebo skôr nezaujíma. Ďalšie dva stromy neboli poliate a očistené od buriny už veľmi dávno. Prechádzam ďalej obcou a už z diaľky vidím, ako pred domom č. 2 stojí občan, ktorý nervózne prešľapuje z nohy na nohu a s utrpením v tvári sa mi sťažuje, že vagabundi mu v noci búchali na bránu, kopali do nej a akoby to nestačilo, rozbili mu okno do izby. Chápem ho, je spravodlivo rozčúlený, ale vysvetľujem mu, že to, čo sa odohralo pred jeho domom v neskorých nočných hodinách, je iba výsledkom zlej, resp. žiadnej výchovy mladých ľudí. A keď niektorých rodičov upozorním na výčiny ich ratolestí, ešte sa urazia, namiesto toho, aby začali situáciu riešiť. Na novovybudovanom námestí pri krásnom platane sú črepiny z fľaše od vodky. Upozorním vedúceho krčmy, aby ich pozametal. Ten sa mi však ustarostený postážuje, že musí zatvoriť vnútornú miestnosť, lebo mladí výrastkovia strhávajú a podpaľujú záclony, rozbíjajú poháre a stoličky. Nedá mi opäť si nespomenúť na rodičov, ktorí sa sťažujú, že v Tomášove nemajú mladí ľudia priestory na sebarealizáciu a trávenie voľného času. Keď však tie priestory dostanú, ako to dopadne? Už teraz mi behá mráz po chrbte, keď si pomyslím na internetovú miestnosť v rekonštruovanom kultúrnom dome. Ako to dopadne? Čo budú páliť? Akoby toho ešte stále nebolo dosť: o pár metrov ďalej pri plote domu, kde boli nedávno vysadené tri kríky, ktoré mali zdobiť našu obec, vidím už len prázdne miesto! Po dôkladnej prehliadke však zisťujem, že sú iba vytrhnuté a prehodené do dvora. Som rád, že sú „iba“ vytrhnuté a nie ukradnuté. V duchu sa ospravedlňujem vandom. Prichádzam do práce a sadám na stoličku starostu obce. Povzdychnem si: aké krásne slnečné júlové ráno... (szj)

Szép júliusi napra ébredek. Éjszaka bő égi áldás örvendeztette meg földjeinket, a levegő friss, tiszta, a természet színei új életre keltek. Gyönyörködöm ebben a szépségben, s közben azt mondom magamban: „Igen, Fél egy szép falu, az emberek szívükön viselik községük sorsát.” Egy pillanat múlva viszont mindez már a múlté. Nem tudom nem észrevenni, hogy a Fő utca 33-as szám alatti porta kerítése el van hanyagolva, növekvő kis gyomerdő mosolyog rám. Az udvar is hasonló képet mutat – elhagyatott, gondozatlan, mint ahol munkás kéz már egy ideje nem járt. Inkább elfordítom fejem, hátha valami szebbet látok majd. Igen, a szomszéd 31-es számú ház előtt gondosan megöntözött sudár fa, körötte virágok. Léleksimogató látvány. A következő, 29-es sorsszámú ház gazdája viszont feltételezhetően nagyon elfoglalt ember – a portáján álló fáról lehullott termés, mely az egész járdát beborítja, a gazda kevés szabadidejéről avagy érdektelenségéről árulkodik. Megyek tovább a faluban, s már előre látom, ahogy x számú ház tulajaja mérgében toporzékol, s keserves arccal panaszkodik nekem, hogy rendbontók verték és rugdosták éjszaka a kapuját, majd betörték háza egyik ablakát. Megértem őt, igaza van. Elmondom neki véleményemet, miszerint mindez a rossz nevelés következménye. S ha valamely szülő figyelmetem gyermeke garázda viselkedésére, még neki áll feljebb, ahelyett, hogy megpróbálná orvosolni a helyzetet. A felújított főtéren a szép platánfa tövében szétört vodkásüveg darabjai éktelenkednek. Figyelmeztetem a kocsmáros, söpörje össze. Ő viszont gondterhelten mondja, be kell zárnia a belső termet, mert a neveletlen fiatalok tépik és gyűjtogatják a függönyöket, szétörlik a poharakat és a székeket. Újból azok a szülők jutnak eszembe, akik panaszkodnak, hogy Félben kevés lehetőség van a fiatalok kikapcsolódására, önmegvalósítására. Ha viszont megkapják ezeket a termeket, hogyan néz ki mindez utánuk? Már most kiráz a hideg, ha belegondolok, milyen állapotban lesz az új internetes terem a frissen átadott kultúrházban. Mit fognak ott tönkretenni, felgyújtani? Még végig sem tudok futni ezen a gondolatmeneten, mert pár méterrel arrébb a kerítés előtt, ahová nem sokkal ezelőtt három bokrot ültettünk, már csak az üres helyet találok. Alaposabb terepszemle után viszont konstatom, nem tűntek el, „csak” kitépték őket, s átdobták a kerítésen. Elnézést kérek magamban a vandáloktól. Lassan beérkezek munkába, s beülök a polgármesteri székbe. Sőhajtok egyet: milyen szép júliusi reggel van ma... (szj)

– Bankomat funguje v našej obci pri predajni Železiarstvo Andy, na Hlavnej ulici.

– Predajňa mäsových výrobkov „Jajcaj“ je už otvorená v areáli bitútku.

– Občania – psičkári, upozorňujeme Vás na dodržiavanie VZN o chove zvierat. Pri venčení vášho miláčika ste povinní ich viesť na vodítku a výkaly pozbierať a likvidovať.

– Žiadame vážených občanov na dodržiavanie nočného kľudu od 22.00 do 06.00 hod.

– Organizovanie ohňostroja ste povinní vopred nahlásiť na obecnom úrade.

– Prosíme vážených občanov na dodržanie nedeľňajšieho kľudu – z toho dôvodu Vás prosíme, aby ste nevykonávali hlučné práce (kosenie, rezanie cirkulárom a pod.). Skúste sa vcítiť do situácie človeka, ktorý si chce v nedeľu oddýchnuť.

– Opätovne Vás vyzývame k dodržaniu slušnosti: do kanalizácie sa nehádzu rôzne hygienické, textilné a iné predmety. Poškodzujú sa tým čerpadlá (1 ks čerpadla stojí v závislosti od typu 40 až 60 tisíc Sk). Na priloženom obrázku môžete vidieť poškodené čerpadlo.

Stručne - Röviden

– Dovolíme si Vás upozorniť, že poriadok v cintoríne musí dodržať každý občan. Odpadky rozdeľujte do kontajnerov podľa označenia (plasty, sklo, iný odpad). Do veľkého kontajnera možno dávať len biologický odpad.

– Pozor na vandalov – ešte stále sú medzi nami mladí ľudia, ktorí od dobroty nevedia, čo so sebou – rozbíjajú, poškodzujú súkromný ale aj spoločný majetok. Bojujme proti nim spoločne – nahláste ich mená na políciu (č. tel.: 158) alebo na obecný úrad (č. tel.: 4595 8130). Anonymitu ohlasovateľov zabezpečíme.

– Bankautomata működik falunkban a Fő utcán található „Andy“ vasüzlet mellett.

– Jajcaj nevű húsüzlet nyílt a vágóhíd területén.

– Figyelmeztetjük a kutyatulajdonosokat az állatok tartását szabályozó rendeletekre. Kutyasétáltatás alkalmával kötelező az ebet pórázon tartani és az állat által produkált ürüléket összeszedni és likvidálni!

– Figyelmeztetünk minden tisztelt lakost az éjszakai csend betartására (22.00 órától reggel 6.00 óráig). Tűzijáték szervezését a községi hivatalban kell előzetesen bejelenteni.

– Kérjük a tisztelt polgárokat a vásárnapi nyugalom betartására is – ilyenkor ne végezzenek hangeszközök (fűnyírás, fűrészelés, stb.).

– A szennyvízcsatornába tilos higiéniai anyagokat, textilt, nagyobb műanyagokat dobálni! Ellenkező esetben tönkremennek a szivattyúk – egy ilyen gép ára 40 és 60 ezer korona között mozog. A mellékelt ábrán egy ilyen módon tönkretett szivattyú látható.

– Szeretnénk figyelmeztetni a tisztelt lakosokat, hogy a temetői rendtartás mindenkire vonatkozik. A szemetet a konténerek jelzései alapján dobálják ki (műanyag, üveg, egyéb szemet). A nagy konténerbe csak a szerves szemetet dobják!

– Vigyázat, vandálok! Sajnos, még mindig vannak nálunk olyan fiatalok, akik nem tudják, mit kezdenek magukkal feltűnően sok szabadidejükben – szisztematikusan teszik tönkre a magán- és közösségi tulajdont. Harcoljunk ellenük közösen, az eseteket jelentsék a rendőrségnek (158-as telefonszám) vagy a községi hivatalban (tel.sz.: 4595 8130). A feljelentést tevők anonimításáért kezeskedünk.

Római képeslap

A féli zárándokok felvételei

Kézilabda

Nagy örömmre szolgál, hogy lehetőséget kaptam a községtől pár mondatban beszámolni a Féli Magyar Tannyelvű Alapiskola mellett működő kézilabda szakosztály tavalyi iskolaévben elért eredményeiről és az új tervekről.

Elsősorban szeretném megköszönni a szülők, sportbarátok és a község anyagi és erkölcsi támogatását, amelyek nélkül talán nem vehettünk volna részt a bajnokságokon, mérkőzéseken és a felkészítő edzőtáborokban sem.

A mérkőzések felét idén is idegenben játsszuk majd: Bazinban, Modorban és Pozsony különböző sportszarnokaiban, ezért továbbra is számítunk az Önök kitartó, mindennemű támogatására, amivel elősegítik működésünket.

Még csak most kezdődött a tanév, de a kézilabdások már abszolválta a kemény, kétéves edzőtábor, az egyik felét Nyárasdon, a másikat már otthon. A „kiképzés” meghozta az eredményét, felkészülten vághattunk neki a pozsonyi kerületi bajnokság első fordulójának. Bízunk benne, hogy ebben az évben is ugyanannyi dicsőséget és örömet szerzünk majd iskolánknak és falunknak, mint tavaly. Jöjjenek hát az eredmények:

Kölyökcsoport:	Pozsony, kerületi bajnokság	3. hely
4.-5.-6. oszt. fiúk:	Pozsony, kerületi bajnokság	4. hely
	Szenc, járási bajnokság	2. hely
6.-7.-8. oszt. lányok:	Pozsony kerület, csoport	2. hely
	Szenc, járási bajnokság	3. hely

Több-kevesebb sikerrel három nemzetközi kupáért is megküzdöttünk, és nem egyszer szereztük meg a legjobb játékosnak, illetve a legjobb kapusnak járó díjat.

Köszönjük a szurkolást!

Horváth Edina

A 2007/08-as szezon sorsolása

Fiúk

Szeptember 8.

Tomášov – Pezinok

Szeptember 14.

ŠKP „A” Bratislava – Tomášov

Szeptember 21.

Modra „A” – Tomášov

Október 5.

Tomášov – Rapid Bratislava

Október 12.

Tomášov – Modra „B”

Október 19.

Tomášov – ŠKP „B” Bratislava

Október 26.

Pezinok – Tomášov

November 9.

Tomášov – ŠKP „A” Bratislava

November 16.

Tomášov – Modra „A”

November 30.

Rapid Bratislava – Tomášov

December 7.

Modra „B” – Tomášov

December 14.

ŠKP „B” Bratislava – Tomášov

Lányok

Szeptember 14.

Spoje Bratislava – Tomášov

Szeptember 21.

Tomášov – ŠKP Bratislava

Szeptember 29.

Senec – Tomášov

Október 1.

Inter Bratislava – Tomášov

Október 5.

Tomášov – Ivánka

Október 12.

Tomášov – Modra

Október 19.

Tomášov – Spoj Bratislava

Október 26.

ŠKP Bratislava – Tomášov

November 9.

Tomášov – Senec

November 16.

Tomášov – Modra „A”

November 19.

Tomášov – Inter Bratislava

November 23.

Modra – Tomášov

Deň plný prekvapení

Deň detí sa uskutočnil dňa 1. júna 2007 v areáli školy. V ten deň boli pozvaní rodičia i príbuzní. Už od rána bolo pre všetkých prítomných pripravené pohostenie. Koláče, zákusky, slané pečivo, dobrotky od výmyslu sveta rozvoniali široko-dáľko. Okolo 7.30 sa začalo súťažno-zábavné dopoludnie. Za plnenie rôznych disciplín na stanovištiach dostávali deti body od 1 do 5. Za ne si mohli v detskej burze kúpiť niečo pekné. Žiak, ktorý presvedčil učiteľa, aby zaspieval alebo zatancoval, dostal bonusový žetón. Stanovištia boli pre deti veľmi lákavé. U pani učiteľky Kaszonyiovej skákali deti na gymnastických loptách, u pani učiteľky Lipkovej a Sarkovej súťažili všetkými zmyslami, pretože ochutnávali rôzne potraviny, oči mali previazané šatkou a hádali, čo ochutnali. U pani učiteľky Mészárosovej skákali vo vreci a súťažili, kto je v tejto disciplíne najšikovnejší. U pani učiteľky Hubáčovej a pána učiteľa Bogára si potrápili hlavičky z matematiky, slovenského jazyka, zemepisu, prírodopisu a iných predmetov. U pani učiteľky Jancurovej deti hádzali loptičku do cieľa a u pána učiteľa Mészárosa si vyskúšali jazdu na bicykli cez prekážky. U pani učiteľky Luteránovej si mohli deti vyskúšať orientáciu v priestore so zaviazanými očami, hmat si žiaci preverili na stanovišti u pani učiteľky Dobronivskej. Športové aktivity sa skončili o 10.30 hod. Všetci sme sa tešili na ďalšie prekvapenie. Uchvátil nás tanečný program, ktorý bol sprevádzaný DJ Heňom. O dobrú zábavu sa postarali tanečníci z našej a susednej školy. Keď sme vyhladli, pani kuchárky nám pripravili vynikajúci guláš. Tí, čo vysmädli, sa osviežili v stánku s kofolou. Pred horúcim slnkom nás chránil altánky. Búrlivým potleskom sme privítali moderátorku z Mar-

kízy Adrianu Polákovú, ktorá moderovala program. Prišli raperi Čistý Chov a Miki Mora a roz-tancovali publikum. Dokonca sme absolvovali aj hodinu tancu, keď nás Zuzana Vojtušová (trénerka F’dance) naučila pár tanečných krokov. Policajti a hasiči nás oboznámili so svojím povoláním, ba dokonca urobili prehliadku vozidiel. Jazdeckým umením uchvátili deti motorkári. Povožili deti a umožnili vychutnať jazdu na motorke. Žiaci našej a susednej školy si zmerali sily vo futbale. Potešilo nás naše víťazstvo, keď mladší žiaci vyhrali nad žiakmi zo susednej školy 5:2 a aj starší boli úspešní.

Po zápase sme si doplnili energiu pizzou od Pizzerie u Tučka. Potom sme už tancovali vo víre disco hudby. Atmosféru dotvárali videoklipy pesničiek, ktoré boli zobrazované na plátne, umiestnenom na pódiu. Okolo 18.00 hod. sa začala opekačka, kde sme si opekali špekáčky.

V závere by som chcela za seba i za všetky deti poďakovať rodičom za prípravu pohostenia pre deti, pomoc pri organizovaní športových súťaží, pomoc pri stavaní pódia a altánkov. Ďakujeme všetkým učiteľom, že sa postarali o príjemnú atmosféru a snažili sa nám Deň detí zorganizovať čo najlepšie. Ďakujeme im aj za to, že boli ochotní plniť rôzne disciplíny, aby deti mohli získať bonusový žetón. Učitelia nás presvedčili, že im nechýba zmysel pre humor. Pre deti boli ochotní spievať, tancovať, recitovať, športovať. Ďakujeme všetkým sponzorom, ktorí nemalou finančnou čiastkou prispeli k realizácii nášho veľkého sna. Už dlhé roky túžime vybudovať v areáli školy altánok (triedu v prírode).

Ešte raz všetkým ďakujeme!

Katarína Škarbová (8. ročník)
ZŠ Tomášov

NAŠA MŠ A PROJEKTY

V dnešnom modernom svete sa často stretávame s pojmami *projekt*, či *projektovanie*. Čo to je vlastne PROJEKT? Podľa definície je to unikátne, cieľavedomé úsilie ľudí s vymedzeným začiatkom a koncom, pri ktorom sú využívané obmedzené zdroje a ktorého výsledkom je zmena. Zdroje môžu byť materiálne, finančné i ľudské.

Aj naša MŠ vytvorila tento školský rok niekoľko projektov, v ktorých sme využili hlavne zdroj materiálne a ľudské.

Zrealizovali sme projekty:

- logopedická starostlivosť
- оздравовací pobyt
- „Zdravý úsmev“
- „Poznaj a chráň“
- „Adamko hravo a zdravo“
- predplavecká príprava
- škôlka v prírode

Cieľom projektu *Logopedická starostlivosť v predškolskom veku* je korekcia porúch reči. Počas celého školského roka bola v našej MŠ umožnená logopedická starostlivosť deťom, ktorých rodičia z rôznych príčin nemôžu navštevovať logopedickú poradňu. Logopéd pracoval v MŠ individuálne s každým dieťaťom, u ktorého bola zistená narušená komunikačná schopnosť. Rodičia i učiteľky mali možnosť kedykoľvek konzultovať problémy s logopédom.

Priebežne v školskom roku prebiehal zdravotno-výchovný

projekt *Adamko hravo a zdravo* v MŠ, ktorého cieľom bolo viesť deti k zdravému spôsobu života, podporovať ich fyzické, psychické a duševné zdravie. Naučiť deti mať v úcte svoje telo, starať sa oň a hravou formou systematicky podporovať u detí zdravý vývin spojený s pestovaním telesnej kultúry a bezpečnosti detí.

Ťažiskom projektu je „mimická“ bábka Adamko, ktorý je stavaný do pozície kamaráta, pomocníka, poradcu či iniciátora aktivít týkajúcich sa zdravia.

Od februára do júna prebiehal projekt *Zdravý úsmev* s cieľom vstúpiť deťom hravou formou základné vedomosti o zuboch, naučiť deti zručnostiam pri ich čistení a ako ich udržať zdravé.

Raz mesačne sa deti stretávali so zubnou asistentkou, ktorá im primeranou formou vysvetlila stavbu, tvar, funkciu zubov, vznik kazu, dôležitosť prevencie a potrebu fluoridácie.

V dvojtýždňových intervaloch, v mesiacoch marec, apríl, máj prebiehal ekovýchovný projekt *Poznaj a chráň*, ktorého realizáciou sme chceli prebudiť u detí záujem o prírodu a životné prostredie a ich ochranu. Hlavným cieľom bolo rozvíjať u detí základy environmentálneho vedomia, citenia a konania. Aktivitu realizoval Inštitút aplikovanej ekológie DAPHNE, ktorý sa okrem aplikovaného výskumu a environmentálnej politiky venuje environmentálnej výchove na školách. Deťom sa priblížili témy o tom ako vznikajú odpady a čo s nimi, dozvedeli sa, na čo všetko slúži pôda ľudom a akú dôležitú úlohu zohráva v prírode. Lesná víla rozpovedala pravdu o tom, že stromy nie sú len drevo.

V apríli sme sa s cieľom znižovať chorobnosť detí a utvárať pozitívny vzťah k bezpro-

Združenie rodičov a priateľov Materskej školy slovenskej touto cestou srdečne ďakuje všetkým Vám, ktorí ste sa rozhodli darovať 2% zo svojich daní práve nášmu občianskemu združeniu.

Finančné prostriedky budú určené na výchovno-vzdelávaciu prácu, na pomôcky, výlety a exkurzie.

Ďakujeme!

Silvia Andrásyová
Predseda OZ

strednému spoločenskému a prírodnému prostrediu zúčastnili *Ozdravovacieho pobytu* v Jánovej Vsi. U detí, ktoré často trpia zápalmi horných dýchacích ciest sa dychovými cvičeniami, každodenným pobytom v prírode a inými procedúrami pod dohľadom lekára, posilňovalo fyzické a psychické zdravie.

Cieľom ďalšieho projektu bolo naučiť deti nebáť sa vody, utvárať v deťoch „pocit vody“, namočiť si tvár a hlavu, dýchať do vody, vplyvom vody otužovať svoje telo, a vzhľadom na individuálnu rozvojovú úroveň si cvičiť počiatky splývania, kraulovania nohami a pohyby pažami. Toto všetko spĺňala *Predplavecká príprava*, ktorú sme absolvovali v mesiaci jún.

Čaká nás ešte *Škôlka v prírode*. Hlavným cieľom je účinnými telovýchovno-rekreačnými činnosťami zvyšovať te-

lesnú a brannú zdatnosť detí, pravidelnými celodennými činnosťami, športovaním a hrami si osvojovať návyky na prospešnú životosprávu.

Nemenej dôležitá je výchova v kolektíve a pre kolektív, lebo tým, že deti spoločne plnia dané povinnosti, tešia sa z úspechov, spoločne si pripravujú program, sa upevňuje detský kolektív. Dôležitým aspektom tohto projektu je vzdelávanie v prírode, deti získavajú hlboké a trvalé vedomosti, spoznávajú krásy a históriu vlasti. Deti si utvárajú pracovné návyky. Keďže sú bez rodičov, ustiľajú si postieľky, starajú sa o svoje veci, poriadok a čistotu na izbách, je to teda príležitosť na neformálnu pracovnú výchovu a hlavné výchovu k samostatnosti.

Valéria Pörsöková
učiteľka MŠ slovenskej

Keď neviete, ako začať, – pod'akujte !

Začnem teda tým, že ďakujem všetkým, ktorí majú zásluhu na krásnom a vydarenom priebehu „slávnostnej večere pri hudbe“ pre všetkých členov klubu dôchodcov, ktorá bola 26. augusta 2007 vo vynovenom kultúrnom dome. Snažili sme sa svojich členov pohostiť a v krátkosti oboznámiť i s činnosťou za uplynulé obdobie.

Kyticou kvetov i malou pozornosťou sme si uctili: najstaršieho člena KD p. Szalayho st., 80-ročných, 75-ročných členov KD a dva manželské páry: Kupkovcov a Lipkovcov, ktorí v roku 2007 oslávia „Zlatú svadbu“.

Ďalšie pod'akovanie patrí sponzorom: RD Tomášov, JUTEXU Tomášov a manželom Vargovým zo Senca.

Lúto nám je len toho, že účasť, napriek snaženiu nebola stopercentná. Kto ignoroval pozvanie na túto večeru môže len banovať, lebo okrem dobrého jedla a dobrej nálady si mohol každý i zatancovať pri príjemných melódiách.

E. Hučková, vedúca KD

Riaditeľstvo MŠ slovenskej ďakuje všetkým, ktorí sa nám snažili pomôcť:

Bitúnok JAJCAJ
Kníhviazačstvo IVA
Tlačiareň SLANIČKA
Pekáreň MILENA
Stolárstvo KISS KAROL
Domáce potreby ANDY
Autodoprava M L R, s. r. o.
Potraviny ZDENKA

ĎAKUJEME!

Beata Korpášová
riaditeľka MŠ

Spravodaj obce Tomášov – Fél község hírllevele

Vychádza, ako príležitostná publikácia Obecného úradu Tomášov pod vedením starostu Jozefa Szalayho.

Redakčné spracovanie, grafická úprava / Szerkesztés, tördelés: Mózes Szabolcs.

Tlač / Nyomta: Komprint s. r. o. Bratislava. Nepredajné / Ingyenes.

Členovia komisií na volebné obdobie 2006 – 2010

1. finančná a správy obecného majetku:

predseda: Kállay Oto

delegát z radov poslancov: Mikóczióvá Andrea

členovia: Simonics Henrich, Cseri Gabriel, Szokolay Imrich

zapisovateľka: Hilda Pudmerická

2. výstavby, územného plánu, dopravy, verejno-prospešné služby:

predseda: Lépes Ladislav

delegát z radov poslancov: Kulacs Štefan

členovia: Fondrk František, Borik Ivan, Szalay Róbert

zapisovateľka: Klára Vargová

3. školstva, mládeže, kultúry a športu:

predseda: Pomichal István

delegát z radov poslancov: na vedenie úseku športu Lipka Jozef

členovia: Máčeková Mária, Jančošeková Margita, Nagy Alexander

st, Hučková Emerencia, Korpášová Beata

zapisovateľka: Judita Godányová

4. životného prostredia, pôdneho a vodného hospodárstva, obchodu a cestovného ruchu:

predseda: Kaszonyi Alexander

členovia: Pomichal Mária, Valacsay Roman, Nagy Alexander ml,

Herics Jozef ml, Beer Gabriel

zapisovateľka: Irena Cséfalvayová

5. sociálno-zdravotnej a bytovej politiky:

predseda: Mózes Gabriel

delegát z radov poslancov: Vitálos Blažej

členovia: Simonicsová Anna, Némethová Terézia, Farkasová Eva,

Füleová Oľga

zapisovateľka: Katarína Nagyová

A képviselőtestületi bizottságok összetétele a 2006–2010 közötti időszakra

1. pénzügyi bizottság:

elnök: Kállay Ottó

képviselői tag: Mikóczi Andrea

tagok: Simonics Henrik, Cseri Gábor, Szokolay Imre

jegyzőkönyvvezető: Hilda Pudmerická

2. építészeti, területfejlesztési, közlekedési és közmunkaügyi bizottság:

elnök: Lépes László

képviselői tag: Kulacs István

tagok: Fondrk František, Borik Ivan, Szalay Róbert

jegyzőkönyvvezető: Varga Klára

3. ifjúsági, sportügyi és kulturális bizottság:

elnök: Pomichal István

képviselői tag: Lipka József – sportügyekért felelős tag

tagok: Máčeková Mária, Jančošek Margit, id. Nagy Sándor, Hučková

Emerencia, Korpášová Beata

jegyzőkönyvvezető: Godány Judit

4. környezetvédelmi, földművelési, vízügyi, kereskedelmi és idegenforgalmi bizottság:

elnök: Kaszonyi Sándor

tagok: Pomichal Mária, Valacsay Roman, ifj. Nagy Sándor, ifj. Herics

József, Beer Gabriel

jegyzőkönyvvezető: Cséfalvay Irén

5. szociális, egészség- és lakásügyi bizottság:

elnök: Mózes Gábor

képviselői tag: Vitálos Balázs

tagok: Simonics Anna, Németh Terézia, Farkas Éva, Füle Olga

jegyzőkönyvvezető: Nagy Katalin

Mózes Gábor , Vitálos Balázs, Lipka József, Mikóczi Andrea, Kulacs István, Kaszonyi Sándor.
Lépes László, Szalay József, Kállay Ottó, Pomichal István